De weg terug

We zijn op de weg terug.

Dat voel je en dat zie je.

Overal in het land zijn er CDA-ers die hun rug rechten en met nieuw enthousiasme uitdragen waar we voor staan. Die weg terug was de opdracht van het rapport Frissen: de partij weer smoel geven,
nieuwe aansprekende gezichten,
het herstel van de verbinding met de zorgen van onze kiezer, gewone mensen als u en ik.

Onze idealen zijn het fundament en onze oplossingen moeten het verschil maken.

Onze ambitie is een brede volkspartij te zijn,
een partij van de samenleving met idealen die gaan over het
leven van gewone mensen.
Een partij waar ruimte is voor het verschil en die ruimte geeft voor het initiatief van mensen.
Een partij die durft te transformeren tot netwerkpartij, waar slagkracht en participatie in eikaars verlengde liggen.
Een partij die wars van de waan van de dag, van onnodige polarisatie of plat populisme, kiest voor de politiek vanuit het midden.
Een partij die de gemeenteraadsverkiezingen fier tegemoet treedt - als dé lokale partij van Nederland..

Een nieuwe koers, een krachtig geluid

De weg terug. Dat begint bij de inhoud: een nieuwe koers, een krachtig geluid.
De nieuwe agenda voor de komende jaren moest uit de partij zelf komen.

En dus heeft het Strategisch Beraad met mensen uit allerlei hoeken van de partij begin vorig jaar die agenda neergelegd onder de titel 'Kiezen en Verbinden'.

De uitwerking daarvan gebeurt óók van binnenuit: door mensen die interessante visies hebben, expertise en ervaring op allerlei manieren, in debat met leden en kiezers.

Dat gebeurt in visiegroepen en daarvan zijn er nu vier gestart: duurzaamheid, zorg, arbeidsmarkt en economie en familie en gezin.
En er lopen drie andere discussies, over democratie, over maatschappelijk initiatief en over waarden, waaraan ook het Wetenschappelijk Instituut een belangrijke bijdrage levert. Wat betekenen de C, de D, de A in de wereld van vandaag? Inhoud vraagt permanent voeding en vernieuwing. En stellingname, voorbij de verouderde analyses van de tegenstelling links-rechts.

Onze politiek leider Sybrand Buma - die geheel in de geest van Frissen door de leden is gekozen - zal zometeen in zijn speech aangeven hoe hij die nieuwe koers, dat krachtige geluid, ziet als aanpak van de problemen nu, van de zorgen waar mensen vandaag de dag van wakker liggen en hoe hij dat gaat vormgeven, met de fractie, met ons, met de samenleving.

Luiken open, historisch besef

De weg terug vraagt ook om historisch besef, zegt Frissen.
We hebben vorig jaar de Canon van de Christendemocratie uitgebracht met veertig momenten uit 163 jaar partijgeschiedenis.

Maar het is vooral ook leren van wat er is gebeurd, praten met de mensen die die geschiedenis hebben gemaakt.

Ik zoek ze op en zij mij: Piet Steenkamp, Piet de Jong, Willem Aantjes, Hannie van Leeuwen, Bé Udink en Sjeng Kremers, en - uit een andere tijd - Ruud Lubbers en Jan-Peter Balkenende. Weet hebben van het verleden maakt je weerbaar voor wat komt.

De les van 1994 is opnieuw geleerd in 2010: dat macht geen doel is, maar een middel om je idealen te bereiken.
Dat compromissen geen standpunten zijn en hoe dodelijk een grijs imago is. Dat hebben we geweten!

Wat nodig is, is een partij met open luiken.
Een partij waar diversiteit een kracht is en een nieuwe initiatief een kans.
Een partij met vaste waarden en nieuwe wegen.
Dat maakt datje kritisch naar je eigen organisatie kijkt: is hoe we het samen hebben geregeld wel toegesneden op hoe mensen vandaag de dag politiek actief willen zijn en aansprekend voor mensen?
Hoe zorg je voor bestuurlijke ruggengraat en ben je tegelijk een open netwerkpartij - met idealen?
Alle vanzelfsprekendheden moeten we kritisch bekijken en soms vervangen door iets beters.

Partijvernieuwing is niet gemakkelijk, want we beginnen niet vanaf de tekentafel.
We hébben al een partij. Maar het is slecht om te blijven steken in positiespel.
Vernieuwing is nodig wil onze politieke partij een effectief voertuig blijven van onze politieke idealen.

Want Nederland is veranderd.
Het is allang niet meer die verzuilde samenleving van vroeger, maar een netwerksamenleving van mensen die elkaar vinden op gedeelde interesses of

belangen.

En wij zijn burgers 3.0 geworden: permanent online, met dankzij het internet meer informatie ter beschikking dan ooit tevoren en met overal een mening over.
Dat heeft gevolgen voor van alles en ook voor een politieke partij.

Het vraagt om nieuwe vormen van betrokkenheid - om meer smaken dan leden en niet-leden.
Wie geïnteresseerd is of sympathisant, kiezer misschien of deelnemer aan een internetcommunity is voor het CDA evengoed van de partij.
Dat werken we in de komende tijd uit.

Fractie in de frontlinie

En als altijd staan onze Kamerleden in de frontlinie.
Want de koers die we kiezen, het profiel dat we trekken: het moet smoel krijgen in de politieke arena.
We hebben sinds september een nieuwe Tweede Kamerfractie.
Zij laten van zich horen - ik noem u uit de afgelopen twee weken:
nee tegen de norm voor gemeenten van 100.000 inwoners of meer,
nee tegen sluiting van gevangenissen in het hele land, en
ja, wel inzetten op preventie om mensen gezonder te houden
en kosten te besparen in de zorg,
ja, de oprichting van kredietunies mogelijk maken om
ondernemers te helpen en
ja voor het openhouden van de kleine scholen.

Zijn ze niet te wild, vragen sommigen bezorgd.
Een motie van wantrouwen steunen, en dat nog wel twee keer in één maand, is dat wel CDA?

Het is juist de geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van de politiek wat de fractie met die stellingname heeft gediend. Het ging beide keren - stomtoevallig dicht op elkaar - om het principe van politieke verantwoordelijkheid waarop je zuinig moet zijn.

Politieke verantwoordelijkheid is een veiligheidsklep als er politiek iets ontspoort of het ambtenarenapparaat faalt.
Dat de fractie nu in de zaak-Dolmatov en bij de uitkeringsfraude door Bulgaarse bendes de verantwoordelijke bewindspersonen vroeg om verantwoordelijkheid te nemen, is voor mij een onderstreping dat de fractie ook in de oppositie staat voor borging van de kwaliteit van politiek handelen: chapeau daarvoor!

De weg terug vraagt méér

Als je nagaat wat er in het rapport Frissen aan aanbevelingen staat, dan is bijna alles in uitvoering of al uitgevoerd.
Ook de vernieuwing van de partijorganisatie komt op stoom en over primaries hebben we het op het volgende congres.
We zijn kortom een heel eind - en dat móet ook op weg naar de gemeenteraadsverkiezingen. De eerste daarvan zijn al in november aanstaande.

Maar, zeg ik tegelijk, de weg terug vraagt méér.
De lessen van Frissen - en in het verlengde daarvan van Rombouts - strekken verder dan de aanbevelingen.
Het gaat om vertrouwen winnen van mensen. Vertrouwen kun je net als de liefde niet forceren.
Het groeit - en soms komt het als een bliksemschicht. In elk geval moeten we alles op orde hebben.
Daarvoor houden we elkaar scherp.
We halen het beste uit onszelf en uit de ander.

Ja, het is crisis, en de problemen in Nederland zijn groot.
Maar wij hebben de ideeën, wij hebben de mensen, ook als het moeilijk is.

We zijn niet bang, voor niets, voor niemand, zeker niet voor verantwoordelijkheid.

Verantwoordelijkheid voor ons land, voor de toekomst van onze kinderen.
Maar bovenal geloven we in wat mogelijk is, in de verbindingskracht van waarden, in samen er door heen, de schouders eronder, in de kracht van de samenleving.
Daar werken we aan, in het CDA, Sybrand, Elco, Wim, ik, u, wij samen!

Ik dank u.